

Weidevogelbescherming

Hoe doe je dat?

Doe alleen het hoognodige en laat de vogels zo veel mogelijk met rust! En houdt rekening met de onderstaande tips.

Voor het broedseizoen:

- ▶ Bemest percelen met veel weidevogels later of niet: ze kunnen dan later gemaaid worden.
- ▶ Rij ruige mest uit op vogelrijke percelen.
- ▶ Pas de bemesting aan om maaitrappen te creëren.
- ▶ Pas voorbeweiding toe, met daarna een rustperiode.
- ▶ Rol en sleep voor het broedseizoen.
- ▶ Zorg voor plas-draspercelen in het vroege voorjaar.

Tijdens het broedseizoen bij weiden:

- ▶ Plaats nestbeschermers als het perceel wordt beweid.

Tijdens het broedseizoen bij maaien:

- ▶ Pas mozaïekbeheer toe (zie elders).
- ▶ Leg maaitrappen aan.
- ▶ Maaien? Verjaag de jongen één dag eerder door plastic zakken aan stokken op te hangen. Het geluid verdriift de vogels.
- ▶ Gebruik een wildredder aan de maaimachine.
- ▶ Maai perceel van binnen naar buiten.
- ▶ Maai vogelrijke percelen het laatst.
- ▶ Laat wat vluchtstroken (perceels- en greppelranden) staan voor gruttojongen (vluchtheuvelbeheer).
- ▶ Plaats neststokken zodat het nest van afstand herkenbaar is (2 meter vóór en achter het nest een stok plaatsen in de rijrichting).
- ▶ Maai vooral niet 's nachts!

Kies bewust voor de weidevogel!

Bel voor een excursie naar het Weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe. Nij Bosma Zathe wil graag haar eigen ervaringen delen met veehouders om weidevogelbescherming succesvol op zijn bedrijf en in zijn regio toe te passen.

Nij Bosma Zathe is een modern melkveebedrijf met ruim 100 hectare land en 150 melkkoeien. Het bedrijf heeft een melkrobot, eigen waterzuiveringsinstallatie, individuele voerverstrekking en we maken elektriciteit uit mest! Ook over deze onderwerpen informeren wij u graag. We kunnen groepen tot 80 personen ontvangen op ons bedrijf.

Nij Bosma Zathe, Boksumerdyk 11, 9084 AA Goutum.
Tel. 058-2167592, fax 058-2167681 (tijdens kantooruren)
www.weidevogelcentrum.nl, e-mail: info@nijbosmazathe.nl

Financiering voor het Weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe is afkomstig uit DWK-programma Multifunctionele Bedrijfssystemen van het Ministerie van LNV en het Europese Interreg IIIB-programma Farmers 4 Nature. Het maakt deel uit van het Friese project Skries4Y.

Colofon:

Foto's: Animal Sciences Group en BFW
Redactie: Marleen Braker/Durk Durksz
Vormgeving: CSC, Animal Sciences Group

Het Weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe is een ontmoetingsplaats waar bestaande en nieuwe kennis met betrekking tot weidevogelbeheer wordt gebundeld en verspreid. Nij Bosma Zathe wil daarnaast haar eigen ervaringen delen met veehouders om weidevogelbescherming succesvol op zijn bedrijf en in zijn regio toe te passen. Het is niet zo dat wij alles alleen weten. Het weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe werkt nauw samen met BoerenNatuur, BFW en onderzoeksinstituten.

Het weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe richt zich op de drie noordelijke provincies: Groningen, Drenthe en Fryslân.

ANIMAL SCIENCES GROUP
WAGENINGEN UR

Mozaïekbeheer

Wat is mozaïekbeheer?

Mozaïekbeheer is een manier van graslandgebruik, waarin een gevarieerd weidelandschap ontstaat van:

- ▀ gemaaid
- ▀ beweid en
- ▀ ongemaaid grasland.

Waarom mozaïekbeheer

Wanneer er op grote schaal in een korte periode veel grasland wordt gemaaid, blijven er te weinig percelen met de juiste graslengte over voor de weidevogels.

Mozaïekbeheer doe je om de weidevogels een variatie te bieden in graslengte en voedselaanbod, met als doel ongestoord te kunnen broeden en jongen groot te brengen. Door op verschillende plekken en diverse tijden te maaien, krijgen de jonge weidevogels meer overlevingskansen.

Welk moment?

Zorg ervoor dat er vanaf half mei tot eind juni altijd voldoende graslandoppervlakte met ca. 20 cm lang gras is.

Vuistregel: voor elke gruttofamilie één hectare grasland.

Subsidiemogelijkheden voor weidevogelbeheer:

Weidevogelgrasland met uitgestelde maaidatum, plas-dras voor weidevogels, vluchtheuvelbeheer en collectieve weidevogelpakketten. Informatie hierover is verkrijgbaar bij LASER (www.hetInVloket.nl) en BoerenNatuur. Daarnaast heeft de provincie Fryslân een eigen weidevogelsubsidie: Vliegende Euro's. Informeer hiervoor bij Steunpunt Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (058-2955255).

Grutto en kievit

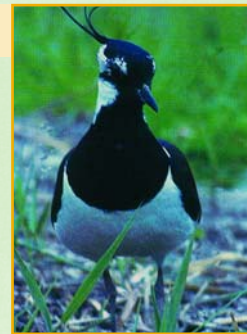
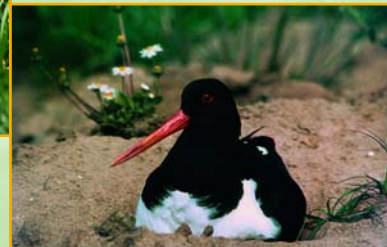
De **grutto** wordt ook wel de koning van de weidevogels genoemd. De grutto broedt het liefst op wat vochtiger grasland met wat langer gras. Typerend is dat de toppen van het gras rondom het nest worden omgebogen, zodat het legsel nagenoeg onzichtbaar wordt.

Het aantal broedparen in Nederland wordt op 39.000 geschat.

Een grutto kan 20 jaar oud worden en vertoeft tweederde van z'n leven niet in Nederland, maar in West-Afrika (o.a. Senegal).

De **kievit** is de meest voorkomende en meest stabiele weidevogel. Het nest wordt gemaakt op een plek met weinig of geen gras. Kieviten nestelen ook graag op bouwland. Als het eerste legsel verloren gaat, wordt vaak nog een tweede legsel gelegd en uitgebroed. Het aantal broedparen in Nederland wordt op 275.000 geschat.

Het grootste gevaar voor de eieren en de jongen van de kievit is de maaimachine. Als er gevaar dreigt, dan doet de oudervogel alsof hij gewond is. Let hierop tijdens het maaien!

Tureluur en scholekster

De **tureluur** is van deze vier het minst talrijk. Hij heeft een voorkeur voor extensief beheerd land waar veel wormen, insecten en slakjes zijn. De tureluur verblijft graag in de nabijheid van de grutto en

kievit, omdat die de rovers op afstand houden. Het aantal broedparen in Nederland wordt op 22.000 geschat.

De jongen hebben een uitstekende schutkleur; ze zijn vrijwel niet te zien in hun omgeving. Buiten het broedseizoen foerageren tureluurs langs de Waddenkust of in slikrijke riviermondingen, vaak in gezelschap van andere steltlopers. De tureluur trekt in de winter weg naar Zuid-Afrika en Zuid-Azië!

De **scholekster** is een vrij algemeen voorkomende broedvogel in weide- en bouwland. Het nest is eenvoudig bekleed met strootjes en dergelijke. De scholekster broedt ook op alternatieve plekken, zoals daken. De jongen 'bevriezen' bij gevaar en drukken zich tegen de bodem. Door hun perfecte schutkleur vallen ze dan nauwelijks op. Het aantal broedparen in Nederland wordt op 80.000 tot 130.000 geschat.

Na de broedtijd trekken de scholeksters weer naar de kust, waar dan ook veel soortgenoten uit noordelijker streken neerstrijken.

